

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limbi și Literaturi Străine
Domeniul de studii	Filologie
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Teoria și practica traducerii

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	CRITICA TRADUCERII (2)				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Raluca-Nicoleta BALAȚCHI				
Anul de studiu	II	Semestrul	3	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
Totalul de ore din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

Distribuția fondului de timp	ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	56
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	35
d. Tutoriat	-
Examinări	2
Alte activități: traduceri de texte literare	30

Total ore studiu individual (a+b+c+d)	101
Total ore pe semestru	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții

Curriculum	<i>Critica traducerii (1)</i>
Competențe	Competențele înscrise în fișa disciplinei menționate mai sus.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă
Desfășurare aplicații	Seminar • Sală de curs echipată cu videoproiector, calculator, tablă electronică interactivă, dicționare monolingve și bilingve

6. Competențe specifice acumulate¹

Competențe profesionale	c) cunoașterea și practicarea procedurilor și tehnicilor de traducere, adecvate textelor din cultura sursă și în conformitate cu strategiile traductologice actuale; d) realizarea de conexiuni între practica traducerii și teoretizarea procesului traductiv; e) analiza critică a modelelor teoretice, a ideilor referitoare la teoria și practica traducerii.
Competențe transversale	b) relaționarea în echipă; d) folosirea tehnologiilor de informare și de comunicare specifice domeniului traducerii.

¹ Ordinea în care sunt precizate competențele respectă ordinea alfabetică din planul de învățământ.

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei		Cursul le propune studenților din anul al II-lea modele de analiză critică a traducerilor care vin în completarea modelului bermanian prezentat anterior, în vederea perfecționării capacității acestora de comentare și de evaluare a traducerilor literare din limba franceză în limba română, prin raportarea strategiilor textuale la profilul traducătorului, genul textului tradus, contextul socio-istoric în care a fost publicată traducerea.
Obiectivele specifice	Curs	Înțelegerea și analiza evoluției conceptului de traducere, ca produs și activitate, strâns legată de personalitatea unui traducător. (Cp. c,d,e) Aprofundarea competențelor de critică <i>productivă</i> a traducerii. (Cp. d,e)
	Seminar	Perfecționarea abilităților de a comenta, critica și evalua texte reprezentative pentru traducerea literară, inclusiv prin propunerea unor soluții personale. (Cp. c,e) Dezvoltarea competenței de relaționare, prin evaluarea făcută în echipă a unor traduceri și prin propunerea de soluții colective de ameliorare a traducerii. (Ct. b) Aprofundarea competențelor de documentare. (Ct. d)

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Critica traducerii la Irina Mavrodin. - traducerea : o practico-teorie. - traducerea ca lectură plurală ; - retraducerea unui text literar ca parte a unei serii deschise ; - textul tradus și publicul său ; - vocea traducătorului în paratext.	2 2 2 1 1	Prelegere (definire, explicare, exemplificare, clasificare, comparare,	Fotocopii, extrase din corpusul de studiu.
Henri Meschonnic și poetica traducerii. - puncte comune cu <i>poetica/poetica</i> traducerii la Irina Mavrodin; - ritmul în traducere; - evaluarea traducerii.	2	interpretare, parafrază, rezumare) Brainstorming,	
Michel Ballard și comentariul traducerii. - unitatea de traducere ; - procedee de traducere directe și indirecte ; - criterii de evaluare a traducerii.	4	Interogare, Dezbateri	
Critica traducerii la Katharina Reiss. - tipologia textelor și importanța lor în realizarea unei traduceri ; - traducere și comunicare ; - posibilitățile și limitele criticii traducerii.	2 2 2		
Critica traducerii la Lance Hewson. - analizarea unei traduceri la nivel micro și macrotextual ; - evaluarea unei traduceri în funcție de gradul de similaritate cu originalul ; - specificul disciplinei <i>critica traducerii</i> în traductologia actuală.	2 2 2		
Sinteza ideilor traductologice pornind de la modelele de critică a traducerii prezentate.	2		

Bibliografie

1. *Atelier de traduction*, no 18-30, rubrica *Fragmentarium Irina Mavrodin*, www.usv.ro/atelierdetraduction.
2. Ballard, Michel, 2004, *Correct/ incorrect*, Artois Presses Université, Arras.
3. Constantinescu, Muguraș; Balașchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
4. Constantinescu, Muguraș, 2017, *La traduction sous la loupe – lectures critiques des textes traduits*, préface Lance Hewson, Editions Peter Lang, Bruxelles.
5. Hewson, Lance, 2011, *An Approach to Translation Criticism : Emma and Madame Bovary in Translation*, John Benjamins Publishing, Amsterdam/Philadelphia.
6. Hewson, Lance, 2015, „Comment peut-on être traductologue?”, in *Atelier de traduction*, no 24, p. 31-45, 2015.
7. Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere: literal și în toate sensurile*, Scrisul Românesc, Craiova.
8. Meschonnic, Henri, 1999, *Poétique du traduire*, Verdier, Paris.
9. Reiss Katharina, 2002, *La critique des traductions, ses possibilités et ses limites*, Artois Presses Université, Arras.

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
---------------------	---------	-------------------	------------

Fișa disciplinei

Discutarea importanței particularităților stilistice ale originalului în actul traducerii și al criticii acesteia.	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri	<p>În cadrul seminariilor, vor fi discutate modalitățile de comentare și evaluare a soluțiilor traducătorilor de texte literare, pe baza perspectivelor din modelele critice prezentate la curs.</p> <p>Se vor propune și traduceri personale pentru unitățile considerate problematice, care vor fi confruntate cu soluțiile colegilor.</p> <p>Corpusul de texte analizate va fi constituit din originalul, traducerile și retraducerile în limba română ale nuvelor și povestirilor lui Guy de Maupassant:</p> <p>http://maupassant.free.fr/contes3.htm</p> <p>Maupassant, Guy de (1966), <i>Opere</i>, vol. 2-3, București : Editura pentru Literatură Universală, p. 491-497, traducere de Lucia Demetrius.</p> <p>Maupassant, Guy de (1982), <i>Proză fantastică franceză. Antologie, prefață și prezentări de Irina Mavrodin</i>, vol. 3. București : Minerva, p. 267-275, traduceri de Paul Dinopol, Sanda Radian și Laura Irodoiu Aslan.</p> <p>Maupassant, Guy de (2013), <i>Un caz de divorț. Povestiri fantastice</i>. Iași : Polirom, traducere de Nicolae Constantinescu.</p> <p>Maupassant, Guy, de (2019), <i>Horla. Integrala prozei fantastice</i>. amalgame.ro, p. 203-212, traducere de Nicolae Constantinescu.</p> <p>Analiza traducerilor se va face pe baza unui corpus cu eșantioane de traduceri literare din franceză în română, analizându-se traduceri succesive ale aceleiași opere la intervale de timp diferite.</p> <p>Ea va fi dublată de realizarea de traduceri personale, care vor fi discutate în cadrul grupului.</p>
Studierea personalității traducătorului, a proiectului său de traducere	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri	
Evaluarea rolului retraducerii, a factorilor ce duc la retraducere. Comentarea strategiilor editoriale de impunere a unei traduceri noi.	4	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri, problematizare,	
Analizarea paratextului în traducere și retraducere	2	lectură, observație, analiză, interpretare de texte, traducere, interpretare a traducerilor, dezbateri, exerciții	

Bibliografie

1. Ballard, Michel, 2004, *Correct/ incorrect*, Artois Presses Université, Arras.
2. Constantinescu, Muguraș; Balațchi, Raluca-Nicoleta, 2014, *Critique des traductions: repères théoriques et pratiques*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
3. Hewson, Lance, 2011, *An Approach to Translation Criticism : Emma and Madame Bovary in Translation*, John Benjamins Publishing, Amsterdam/Philadelphia.
4. Mavrodin, Irina, 2006, *Despre traducere: literal și în toate sensurile*, Scrisul Românesc, Craiova.
5. Reiss, Katharina, 2002, *La critique des traductions, ses possibilités et ses limites*, Artois Presses Université, Arras.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei răspund așteptărilor reprezentanților asociațiilor profesionale de traducători și angajatorilor specifici domeniului traducerii literare (edituri, instituții culturale, centre de cercetare), asigurând în același timp competențele de cercetare necesare unei pregătiri ulterioare la nivel de doctorat în traductologie.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Gradul de însușire a principiilor de critică a traducerii, specifice diferitelor abordări teoretice ale acesteia	Examinare scrisă	50 %

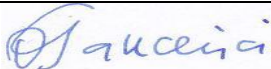
Fișa disciplinei

Seminar	Capacitatea de aplicare pe texte traduse a metodologiei specifice disciplinei; de formulare de judecăți de valoare asupra unei traduceri literare; de găsire a unor soluții de traducere pertinente, adaptate la context.	Evaluarea activității orale și a traducerilor scrise de pe parcursul semestrului	50 %
---------	---	--	------

Standarde minime de performanță

- Însușirea noțiunilor de *critică a traducerii*, înțelegerea criteriilor de evaluare a unei traduceri literare.
- Însușirea și practicarea unor metode și procedee de comentare, lectură critică și evaluare a traducerii.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
26.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10.2021	
Data aprobării în Consiliul Facultății	Semnătura decanului
1.10.2021	